

Ainekava

Kunst III kooliaste

8. klass

Ainekava aluseks on riiklik õppekava ja selle lisa nr 3 https://www.riigiteataja.ee/aktilisa/1100/8202/4002/18m_pohi_lisa3.pdf# ning põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava. Põltsamaa Ühisgümnaasiumi ainekavas on välja toodud rõhuasetused, kooli eripärast tulenevalt olulisim. Kooli ja valdkonna eripärad on kirjeldatud kooli õppekava üldosas ning valdkonnakavades.

Õppeaine kirjeldus

Kunsti õppeaine roll on innustada õppijat avastama ja kasutama oma võimeid (sh seni avaldumata võimeid) kunsti ja visuaalkultuuri loojana ning sellega suhestujana, seega ka kultuurikandjana. Kunsti õppeaine tugineb ülesehituselt visuaalkultuurile ning arendab visuaalset kirjaoskust, mis on tänapäeva maailmas edukaks toimetulekuks tähtis igapäevale. Kunst toetab õppija loovust ja isiksuseomadusi, mis annavad eeldused mis tahes inimtegevuse valdkonnas probleeme uut viisi lahendada, jõuda originaalsete, kasulike, eetiliste ja vähemalt looja jaoks soovitud tulemusteni.

Et anda õpilastele võimalust kunsti sisse minna ning nautida protsessi, siis kunstitunnid toimuvad üle nädala paaristundidena.

Kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

Õpilane:

1. analüüsib õpetaja abiga enne kasutamist visuaalseid kujutisi, jooniseid, skeeme ja sümboleid;
2. käitub füüsilistes ja digitaalsetes kultuurikeskkondades enamasti turvaliselt, arvestab visuaalseid kujutisi luues ja kasutades autorsust;
3. rakendab õpetaja abiga uurimismeetodeid teoreetiliste, kunstitööde või disainiobjektide loomisel;
4. katsetab, julgeb eksida ja töö käigus langetada otsuseid õpetaja abiga;
5. loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstitöid ja väljapanekuid, uurides ning teadlikult kavandades, valides ja rakendades protsessi käigus sihipäraselt materjale, tehnika- ja töövõtteid ning kompositsiooni põhimõtteid;
6. analüüsib õpetaja toel loodut ja arutleb loodu (nii kunsti kui ka visuaalsete objektide) üle, seostades kunste ja kunsti teiste valdkondadega ning ühiskonna muutustega üldisemalt.

Hindamine

Hindamise eesmärk on:

- 1) toetada õpilase arengut;
- 2) anda tagasisidet õpilase õppe edukuse kohta;
- 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;

- 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 6) anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Rakendatakse mitteeristavat hindamist - AR (arvestatud) ja MA (mittearvestatud).

- Õpetaja hindab õpilast, tema oskusi, võimeid ja isiklikku arengut silmaspidades.
- Õpetaja võib jooksvalt lisaks arvestusele/mittearvestusele (mäрге Studiumis: AR/MA) anda juurde ka sõnalise tagasiside.
- Töö või tunnitöö eest saab arvestuse (AR), kui on täidetud kõik töö alustamisel (kui hinnatakse tööd) või tunni alguses (kui hinnatakse tunnis kaasalöömist) õpetaja poolt tutvustatud arvestuse saamise tingimused.

Klass: 8.	Tunde nädalas: 1	
Õpitulemused	Õppesisu	Üldpädevused, läbivad teemad, lõimingud
<ul style="list-style-type: none"> Kasutab info leidmiseks sõnastikke ja entsüklopeediaid, nii raamatutena kui digitaalseid andmebaase. Otsib teadlikult erinevatest infoallikatest vajalikku informatsiooni ja toob esile detailid ning tähtsamad punktid. 	<p>Tekstide lugemine, info (tekstid, pildid, multimeedia) otsimine teavikutest ja internetist. Intervjuude ja dokfilmide vaatamine, näitusekülastused (ka virtuaalselt), õpetaja koostatud esitlused ja loeng.</p> <p>Saadud teabe alusel: visuaalteose kirjeldamine, küsimustele vastamine, selgitamine, seostamine, võrdlemine, kokkuvõtete tegemine, mõtte- ja mõistekaartide koostamine, teabe visualiseerimine infograafika abil, esitluse koostamine, tervikteksti kirjutamine (essee, artikkel, sünopsis, saatetekst vms), näitusepäeviku pidamine, info kogumine õpimappi.</p> <p>Saadud teabe alusel arutlemine.</p> <p>Saadud teabe ja mõistmise rakendamine loomisel.</p>	<p>Probleemi tuvastamine.</p> <p>Sihtrühma täpsustamine, sihtgrupi kirjeldamine, sihtrühma kaasamine</p> <p>Info otsimine.</p> <p>Digitaalne jalajälg, digiprügi.</p> <p>Teabe otsimine ja infokeskkonnad.</p> <p>Autor, autoriõigused, viitamine, kujutise salvestamine ja jagamine, viitamine.</p> <p>Digipädevus</p> <p>Kunstivaldkonnas on väljendusvahendid kiiresti arenenud. Lisaks videole, animatsioonile, 3D-mudeldamisele on uus tehnoloogia mõjutanud ka traditsioonilisi tehnikaid. Nt saab luua digimaale, digitaalselt kollaaži või GIF-kunsti (graafika vahetamise vormingul põhinev kunst).</p>
<ul style="list-style-type: none"> Leiab oma teose jaoks ideid läbi eneserefleksiooni. Rakendab õpetaja abiga ideede genereerimise ja laiendamise/arendamise meetodeid 	<p>Idee leidmise ja arendamise õppetegevused:</p> <p>Harjutused erinevate stiimulite kasutamiseks (isiklik seos, päevakajalistest teemast lähtuv, igavikulisest teemast lähtuv, suvaline sisend e. random input, õppeainest või</p>	<p>Ressursside planeerimine, parameetrite tuvastamine, mõjude planeerimine.</p> <p>Lähteülesande sõnastamine.</p> <p>Toote, teenuse või prototüübi arendamine.</p>

<p>(kombineerimismatriksid, referaat idee tausta uurimiseks).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Märkab ja tuvastab igapäeva elu probleemi, mis teda kõnetab. • Seab lähteülesande ja tegevusplaani. • Kavandab õpetaja abiga ja rakendab sihipäraselt üht uurimismeetodit (näiteks vaatlus, intervjuu, küsitlus, enesekohase päeviku pidamine ja analüüsimine, uurijapäeviku pidamine ja analüüsimine). 	<p>mõnest inimtegevuse valdkonnast lähtuv stiimul).</p> <p>Info kogumise ja idee laiendamise meetodid: info-otsing, mõttekaart, omaduste reastamine, erinevate stiimulite kombineerimine.</p> <p>Idee valik: originaalsuse, ebatavalisuse, eesmärgi jms alusel.</p> <p>Idee sõnastamine ja laiendamine: idee sõnastamine 5 lausega, visuaalide leidmine märksõnade juurde. Erinevate väljundite loomine ideele.</p> <p>Kunstilise kujundi (metafoori) valik, kujutamislaidi valik, meediumi valik.</p> <p>Kujutamise elementide (sümbolid, kujundid, kujutised, värvid, objektid, tegelased) otsimine (pildiotsing, assotsiatsioonide kasutamine, sümboolika välja selgitamine, kujundite või kujutiste kombineerimine) ja valik.</p> <p>Visandamine (joonistus, visandlik maal, prototüüp, arvutis loodud 2d või 3d visand).</p> <p>2-mõõtmelise töö kavandamine: visand, materjalide näidised ja valiku põhimõtted, vahendite ja tehnikate katsetused (nn tööproovid) ja valiku põhimõtted, formaadi valik ja selle põhjendamine.</p> <p>3-mõõtmelise töö kavandamine: 2-mõõtmeline visand, 3-mõõtmeline visand, materjalide, vahendite ja tehnikate näidised, katsetused ja valiku põhimõtted.</p>	<p>Keskkonnamõju, säästlikkus, digitaalne jalajälg, digiprügi, töövahendite säästlik kasutamine ja hooldamine.</p> <p>Teabe otsimine ja infokeskkonnad.</p> <p>Autor, autoriõigused, viitamine, kujutise salvestamine ja jagamine, viitamine.</p> <p>Enesemääratluspädevus Kunstiõpe võimaldab õppijal ka oma emotsionaalset maailma avada ja peegeldada. Mõnikord on õppija jaoks läbi kunstiliste metafooride ja ümberütlemiste lihtsam oma tundeid ja raskusi peegeldada.</p> <p>Ettevõtlikkuspädevus Uute ideede loomine ja väljendamine on kunstiõppes loomuomane oskus, mida järjepidevalt esile tõsta ning milles võivad rakenduda nii fantaasia kui ka kaalutlemine, otsiv ja otsustav mõttelaad.</p> <p>Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus Ka tehisintellekti areng mõjutab kunsti märgatavalt, loob uusi võimalusi, aga toob kriitiliselt esile ka inimloomingu väärtustamise temaatika. Ühelt küljelt saame nende muutuste valguses enamgi rõhutada kunsti tegemise kui protsessi väärtust. Teisalt tuleb ka kunstiõppes esile tuua uute tehnoloogiate ohtusid ja viise, kuidas see inimesi ja ühiskonda mõjutab.</p>
---	---	---

	<p>Suuruse, eksponeerimiskoha ja valgustuse valik ja põhimõtted.</p> <p>Uurimisprotsessi kavandamine juhendaja abiga.</p>	<p>Kultuuri- ja väärtuspädevus Kunsti üle arutlemine (erinevad kunstiliigide ja kunstistiilid), nii professionaalse kunsti kui visuaalkultuuri aspektide üle laiemalt arutlemine suunab ka erinevaid väljenduslaade aktsepteerima.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Loob kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi (sh digivahendid) kunstitöid spontaanselt (kavandamata). • Loob kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstitöid enamasti teadlikult uurides ja kavandades. • Laiendab enda ideed kavandamise protsessis, katsetab erinevaid tehnilisi võimalusi ja toob esile idee arenguetapid. • Valib loomeprotsessis sihipäraselt materjale ja tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid teadlikult. • Põhjustab tehnika või meediumi valikut toetudes oma sõnumile või ideele. • Rakendab neljamõõtmelise teose loomisel (video, etendus, performance) narratiivi, 	<p>Valikuvõimaluste üle arutlemine. Valikute põhjendamine (annab paremini edasi mu ideed; tahtsin originaalset lähenemist). Teoste loomine kontseptsiooni alusel. Kahemõõtmeliste teoste loomine teadlikumalt valikuid tehes. Võtta aega planeerimisprotsessiks ja ideeloomeks. Tehnikate kombineerimine. Arvutigraafika. Kolmemõõtmeliste teoste loomine teadlikumalt valikuid tehes. Materjalide kombineerimine ja leidlik kasutus. Kohaspetsiifiline installatsioon. Neljamõõtmeliste teoste loomine: kavandatud ja komponeeritud videokunsti teos.</p>	<p>Sotsiaalne ja kodanikupädevus Kunsteoste loomisel saame esile tõsta ja tähistada Eesti rahvuslike traditsioonide ja rahvakalendri tähtpäevi.</p> <p>Visuaalkultuuri objektide loomine. Siin tasub lähtuda sellest, millised visuaalkultuuri objektid on noortele olulised ja tähendusrikkad.</p> <p>Toote, teenuse või prototüübi loomine</p> <p>Essee, referaadi või teose saateteksti kirjutamine.</p> <p>Tervikliku ekspositsiooni loomine ja selle esitlemine publikule.</p> <p>Keskonnamõju, säästlikkus, digitaalne jalajälg, digiprügi, töövahendite säästlik kasutamine ja hooldamine.</p> <p>Teabe otsimine ja infokeskkonnad.</p> <p>Autor, autoriõigused, viitamine, kujutise salvestamine ja jagamine, viitamine.</p> <p>Õpipädevus</p>

<p>sissejuhatust ja puänti (lõiming kirjandusega).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oskab õpetaja abiga rühmaliikmena luua ühistöödest väljapaneku. • Toetab töö pealkirjaga oma sõnumit või ideed. 		<p>Erinevaid kunstiõppe osaoskusi haarav õppeprotsess on sagedasti ka pikaajalisem. Plaanimine ja ideede arendamine on üks neljast kunstiõppe osaoskusest. Kunstis saab planeerimine sisaldada nii ideelist kui ka visuaalset komponenti. Loovus seostub ka vanadest mõttemustritest lahtilaskmise ja riskimisega. Katsetamise väärtustamine avab võimalusi julgemateks otsinguteks.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Analüüsib teost (ülesehitus ja vorm, tähistavus, peamised sümbolid, kontekst). • Analüüsib ruumilist keskkonda funktsionaalsuse, ökoloogilisuse ja esteetilisuse aspektist. • Põhjendab valdavalt oma töö sisulisi, uurimuslikke või loomingulisi otsuseid ja eksponeerimise valikuid. • Kuulab kaasõppijate seisukohti, põhjendab enda arvamust, annab toetavat tagasisidet ning aktsepteerib enamasti eriarvamusi. 	<p>Eneseanalüüsi ja refleksiooni harjutamine töö tegemise ajal ja peale tööprotsessi lõppu õpetaja antud küsimuste abil Näiteks: Mida ma tegin, et sellesse punkti jõuda? Mis mind aitas ja takistas? Mida ma veel saan tulevikus teha? Kaaslaste töö analüüsimiseks võib nüüd mõnel juhul kasutada ka küsimusi, mis mõeldud kunstiteoste analüüsimiseks. Tasub lisada alati mõni positiivset tagasisidet võimaldav küsimus. Kunstiteose analüüsi meetodite praktiseerimine:</p> <p>Milline ja miks on just selline kompositsioon, materjal, tehnika, vorm, kuju, joon, värv, rütm, proportsioon, pind, sügavus, heletumedus, fookus, koloriit, perspektiiv? Mis on eespool, mis tagapool? Mis suurem, mis väiksem? Mida on rohkem, mida vähem? Kas teoses on korduvaid elemente (joon, värv, vorm, muster)? Mida täpsem ja detailsem on</p>	<p>Keskkonnamõju, säästlikkus, digitaalne jalajälg, digiprügi, töövahendite säästlik kasutamine ja hooldamine.</p> <p>Teabe otsimine ja infokeskkonnad.</p> <p>Autor, autoriõigused, viitamine, kujutise salvestamine ja jagamine, viitamine.</p> <p>Suhtluspädevus Kunstiteoste sisukas analüüsimine toob esile väljendusrikast kõnekeelt. Näiteks saab kunstitunnis arutleda, mis väljendab julget värvikasutust või õrna joonekasutust. Samuti nõuab ka tajuerinevuste üle arutlemine ning oma eelistuste põhjendamine head väljendusoskust ja tundlikkust suhtlussituatsioonis. Kunstiteoste avar tõlgendamisvõimalus ja selle julgustamine suunab õppijaid erinevaid arvamusi kuulama.</p> <p>Ettevõtlikkuspädevus Erinevaid kunstiõppe osaoskusi haarav õppeprotsess suunab õppijat teatavat temaatikat</p>

	<p>erialane sõnavara, seda täpsemalt on võimalik teost kirjeldada.</p> <p>Milline on autori isiklik stiil? Mille järgi tunneme autori stiili ära? Kas autor kuulub suurema stiili või rühmituse alla? Kas ja kuidas autori käekiri on muutunud elu jooksul?</p> <p>Mis täpsemalt loob stiili (nt pintsli töö, värvi- ja materjalikasutus jne)? Kas ekspositsioon või vormistus vastab stiilile? Kuidas valitud kujutamiskiil rõhutab teema olulisi omadusi, tähendusi või meeleolu?</p> <p>Kuidas on autori elulugu mõjutanud tema loomingut? Kas ja kuidas näeme autori töödes viiteid tema elukohale, perekonna ajaloo, tema kogemustele ja läbielamistele?</p> <p>Mida on kujutatud? Mida kujutatud objektid tähendavad selles kontekstis? Mis neile annab sellise tähenduse? Millised tähendused kujutatul on laiemalt?</p>	<p>uurima, ideid looma, loovprotsessi planeerima, teostama ja esitlema.</p>
--	---	---

Mõisted 8. klassis:

(Kunsti mõistete õppimine on seotud vastavas klassis rakendatavate teemadega, mis on täpsustatud õpetaja töökavas.)

Visuaal, digitaalsed keskkonnad, sotsiaalmeedia, ideoloogilised sümbolid, kompositsioon, kahemõõtmeline, kolmemõõtmeline, pind/tekstuur, reljeef, dominant, kahe- ja kolmekoondpunkti perspektiiv, tsentraalperspektiiv, värvus- e õhuperspektiiv, konnaperspektiiv, linnuperspektiiv, horisont, silmapiir, koloriit, primaar- ja sekundaarvärvid, värvitemperatuur: soojad ja külmad toonid, montaaž, heli, valgus, narratiiv e lugu, tegevuspaik, tegelased, taust, esiplaan, tagaplaan, disain, arhitektuur, sisearhitektuur, tootedisain, tarbekunst, ready-made, installatsioon, linnavaade, maastikuvaade, interjööri vaade, figuraalne, abstraktne, tegevuspaik, tegelased, sissejuhatus, teema arendus, kulminatsioon, lahendus (puänt), visuaalne lihtsustamine, performance, happening, kaasaegne kunst, grafiti, stencil, videokunst.